

Ár 2015, föstudaginn 6. mars, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Oddur Ólason.

Fyrir er tekið **mál nr. 90/2014**:

M
gegn
F.

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 30. júlí 2014, með kvörtun sóknaraðila, dags. 28. júlí 2014. Með tölvupósti nefndarinnar, dags. 31. júlí 2014, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dags. 22. ágúst 2014. Var bréfið sent sóknaraðila, með tölvupósti nefndarinnar, dags. 28. ágúst 2014 og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi, dagsettu 8. september 2014. Í kjölfarið, með tölvupósti nefndarinnar var varnaraðila gefinn kostur á því koma á framfæri viðbótar athugasemdum. Athugasemdirnar bárust með bréfi dags. 22. október 2014.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 27. febrúar og 3. mars 2015.

II.

Málsatvik.

Þann 18. febrúar 1998 var skuldabréf nr. X, upphaflega að fjárhæð kr. 3.200.000, gefið út af A til FF. Skuldabréfið var tryggt með sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila, B, og C. Ekki hvíldi skylda á FF að greiðslumeta A þegar skuldabréfið var gefið út þar sem samkomulag um notkun ábyrgðaskuldbindinga tók ekki gildi fyrir en 18. maí 1998. Þann 18. október 1999 var gerð skuldskeyting á skuldabréfinu þar sem sóknaraðili tókst með á hendur greiðslur á eftirstöðvum á fyrrnefndu skuldabréfi með þeim ákvæðum sem í bréfinu greinir. Engir ábyrgðarmenn undirrituðu skjalið og ekkert greiðslumat var framkvæmt. Skuldskeytingin var undirrituð, stimpluð og skönnuð inn í kerfi bankans, auk þess sem athugasemd um hana var rituð á skuldabréfið.

Þann 6. júní 2001 var skjalið „*Breyting á greiðsluskilmálum skuldabréfs*“ undirritað, þar sem gerð var breyting á greiðsluskilmálum fyrrnefnds skuldabréfs. Undir skjalið ritaði A sem skuldari en sóknaraðili og B skrifuðu undir sem ábyrgðamenn.

Þann 11. desember 2002 var önnur skilmálabreyting gerð á bréfinu, þannig að eftirstöðvar bréfsins skyldi greiða með 176 jöfnum afborgunum. Undir skjalið vegna þessarar skilmálabreytingar ritaði A einnig sem skuldari en sóknaraðili og B skrifuðu undir sem ábyrgðamenn.

Þriðja skilmálabreytingin á bréfinu var gerð 15. desember 2008 og var sami háttur enn hafður á varðandi undirritanir um hana.

Varnaraðili hefur nú tekið yfir réttindi og skyldur FF samkvæmt umræddu skuldabréfi sem í dag ber númerið X.

Í júní árið 2012 barst sóknaraðila greiðsluáskorun frá varnaraðila vegna skuldabréfsins, í kjölfarið af gjaldþroti A. Í byrjun árs 2014 barst honum svo tilkynning um kröfu bankans um fjárnám. Sóknaraðili leitaði þá til lögmanns sem setti fram þá beiðni við fjárnámið, að því yrði vikið fyrir héraðsdómara á þeim grundvelli að aðförin byggði á röngum grundvelli.

Því var hafnað en gerðarþoli lét bóka mótmæli við því að gerðin gengi fram, á grundvelli framangreinds óskýrleika.

Þann 27. júní 2014 barst sóknaraðila tilkynning um nauðungarsölu á fasteign hans að D. Í kjölfarið ákvað hann að skjóta málinu til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun dags. 28. júlí 2014.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að nefndin úrskurði að sjálfskuldarábyrgð hans á skuldabréfi nr. X, upphaflega nr. Y, sé ógild.

Sóknaraðili kveður stofnun umræddra ábyrgðarskuldbindinga, í kjölfarið af skuldskeytingu á skuldabréfi dags. 18. október 1998, ekki hafa verið í samræmi við samkomulag um notkun sjálfskuldarábyrgða frá 27. janúar 1998, sbr. 3. gr. samkomulagsins. Bendir sóknaraðili á að greiðslumat hafi ekki verið framkvæmt við útgáfu skuldabréfanna.

Sóknaraðili telur ljóst að þar sem sonur hans hafi skrifað undir skilmálabreytingu þá sem sem undirrituð var 6. júní 2001, sem skuldari þá hafi átt sér stað önnur skuldskeyting þar sem sonurinn tók á ný við hlutverki skuldara, en hann sjálfur á ný við hlutverki ábyrgðarmann. Sú skuldskeyting hafi þannig átt sér stað eftir að samkomulag um notkun sjálfskuldaábyrgða frá árinu 1998 tók gildi. Af því leiðir að FF bar að framkvæma greiðslumat þegar sú skuldskeyting fór fram og kynna niðurstöður þess fyrir ábyrgðarmönnum. Það var ekki gert og því telur sóknaraðili ljóst að sjálfskuldarábyrgðin sé ógild.

Sóknaraðili vísar til þess að reglur samningaréttar leiði til þess að skuldskeyting þann 18. október 1999 hafi orðið gild enda undirrituð og vottuð og hlotið meðferð í samræmi við það. Af því telur hann leiða að önnur skuldskeyting hafi þurft að koma til, til þess að bréfið yrði aftur fært yfir á son sóknaraðila.

Máli sínu til stuðnings vísar sóknaraðili til samkomulags fjármálafyrirtækja um notkun á sjálfskuldarábyrgðum frá 1998 og 2001 og 36. gr. laga nr. 7/1936 um umboð, samningsgerð og ógilda lagagerninga. Bendir hann á að ógildingarkrafan byggji í meginatriðum á 36. gr. laganna eins og hún sé skýrð í ljósi framangreindra samkomulaga. Sóknaraðili vísar einnig til 33. gr. framangreindra laga og 19. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, í ljósi þess að hann telur það stangast á við heiðarleika í viðskiptum að bankinn beri fyrir sig sjálfskuldaábyrgðina eins og málum

er háttað. Að lokum vísar hann til 34. gr. laga nr. 7/1936 en samkvæmt því telur hann að bankinn geti ekki borið því við að skuldskeytingin hafi verið gerð til málamynda.

Sóknaraðili hafnar kröfu varnaraðilia um að vísa skuli kröfunni frá á grundvelli þessi að hún sé svo vanreifuð og óskýr að erfitt sé að taka til efnilegra varna gegn henni, enda sé rökstuðningur varnaraðila andstæður gögnum málsins. Sóknaraðili bendir á að í aðför þeirri sem er ástæða þess að málinu var vikið fyrir nefndina, er sóknaraðili tilgreindur sem ábyrgðarmaður og aðförin gerð á þeim grundvelli. Því sé afar einkennilegt að varnaraðili skuli bera því við þegar málið er komið fyrir nefndina að sóknaraðili sé skuldari bréfsins. Þannig virðist sem varnaraðili sé að velja sér skuldara bréfsins eftir innheimtumöguleikum.

Þá bendir sóknaraðili einnig á að greiðslur af bréfinu hafi aldrei verið innheimtar hjá sóknaraðila en sonur hans greitt allt til dags. 15. apríl 2009 af skuldabréfinu samkvæmt útsendum greiðsluseðlum. Eftir þann tíma og allt til ársins 2010 hafi skuldabréfið ennfremur verið innheimt hjá syni sóknaraðila, sem síðar hafi verið keyrður í þrot vegna skuldbindinga hans við varnaraðila.

Sóknaraðili bendir ennfremur á að varnaraðili hafi ekki innheimt skuldabréfið hjá sóknaraðila frá því skuldskeyting var gerð og því sé liðinn tíu ára fyrningarfræstur kröfunnar. Þannig sé ljóst að jafnvel þó að hin síðari skuldskeyting hafi ekki átt sér stað, þá standi sóknaraðili ekki í skuld við varnaraðila.

Sóknaraðili telur einnig að ef hin síðari skuldskeyting hafi ekki verið gerð, þá hafi varnaraðili verið að innheimta ólöglega af bréfinu frá skuldskeytingu 18. október 1999.

Sóknaraðili telur að með innheimtugjörðum sínum hafi varnaraðili viðurkennt son sóknaraðila sem réttan skuldara, óháð því hvaða löggerningur hafi legið til grundvallar skuldinni. Sóknaraðili bendir á að sonur sóknaraðila sé enn tilgreindur skuldari bréfsins í bókum varnaraðilia. Sóknaraðili skorar á varnaraðila að láta nefndinni í té öll skjöl og innheimtuseðla sem varðar skuldbindinguna.

Þá bendir sóknaraðili á að varnaraðili beri á borð grundvallarlausar fullyrðingar þegar hann staðhæfir að skuldskeyting hafi ekki verið skráð inni kerfi bankans. Sóknaraðili ræddi við fyrrverandi starfsmann forvera varnaraðila. Taldi hann nánast ómögulegt að skuldskeytingarskjalið hafi verið skannað inn í kerfi bankans án þess að það hafi samtímis verið skráð. Starfsmaðurinn minntist þess að fyrri skuldskeyting hafi verið gerð til að taka skuldbindingar af syni sóknaraðila á meðan hann var að fara í gegnum greiðslumat vegna kaupa á fasteign. Telur sóknaraðili þar vera komna enn eina ástæðuna fyrir því að rétt sé að ógilda ábyrgð sóknaraðila á skuldabréfinu.

Sóknaraðili telur úrskurð nefndarinnar nr. 57/2013 ekki hafa fordæmisgildi fyrir fyrirliggjandi mál þar sem það var ljóst í því máli að umkvartandi var útgefandi af skuldabréfinu, ásamt skuldara. Í fyrirliggjandi máli sé það hinsvegar alveg ljóst að sonur sóknaraðila er útgefandi skuldabréfsins en ekki sóknaraðili.

Að lokum vill sóknaraðili benda á að varnaraðili sé að reyna að hagnýta sér þá óreiðu sem var á bókum forvera hans, með því að segja kröfu sóknaraðila vanreifada og óskýra. Sóknaraðili bendir á að það sé ekki krafa hans sem sé óskýr, heldur sé það utanumhald varnaraðila og forvera á skuldbindingunni sem sé óskýr og eigi hann ekki að líða fyrir þann óskýrleika sem leiddi af gjörningum sérfróðs fjármálafyrirtækis.

Sóknaraðili bendir á þær skyldur sem varnaraðili hefur samkvæmt 19. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og 3. og 9. gr. reglna nr. 670/2013 um eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti. En ljóst sé að sambærilegar reglur giltu þegar atvik áttu sér stað sbr. lög frá 1970 og 2005 sem fjalla um eðlilega viðskiptahætti.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að að kröfu sóknaraðila verði vísað frá en til vara er þess krafist að kröfunni verði hafnað.

Varnaraðili byggir aðalkröfu sína á því að málatilbúnaður sóknaraðila sé svo vanreifaður og óskýr að erfitt sé að taka til efnislegra varna í málinu. Máli sínu til stuðnings bendir varnaraðili á e-lið 6. gr. samþykktta fyrir úrskurðanefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000. Í því sambandi bendir varnaraðili á að í kvörtun sóknaraðila komi fram að hann telji sig óbundinn af ábyrgð sinni þar sem ekki hafi farið fram mat á greiðslugetu skuldara áður en sóknaraðili gekkst í ábyrgðina við hina meintu skuldskeytingu sem í reynd var ekki gerð. Samkvæmt skýrri áritun á skuldabréfið er sóknaraðili ekki í ábyrgð fyrir greiðslu skuldabréfsins heldur er hann skuldari þess, og breyti röng skráning í kerfum bankans engu þar um. Þar sem skuldskeyting, dags. 28. október 1999, hafi fyrir mistök ekki verið skráð í kerfi bankans hafi sóknaraðili verið látinn samþykkja skilmálabreytingarnar, dags. 6. júní 2001, 11. desember 2002 og 15. desember 2008, sem ábyrgðarmaður en ekki skuldari. Undirritun sóknaraðila á skilmálabreytingarnar sem ábyrgðarmaður geti engu breytt í þessu sambandi og feli ekki í sér að skuldaraskipti hafi í reynd farið fram. Meginreglan sé enda sú að skuldaraskipti eru óheimil án samþykkis kröfuhafa þar sem möguleikar kröfuhafa á því að fá efndir kröfu sinnar ráðast að verulegu leyti af greiðslugetu skuldara. Varnaraðili vísar framangreindu til stuðnings til úrskurðar úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 23. október 2013 í máli nr. 57/2013.

Varnaraðili hafnar því að hann hafi með innheimtugjörðum sínum viðurkennt son sóknaraðila sem réttan skuldara, óháð því hvaða löggerningur lá til grundvallar skuldinni. Hann bendir einnig á að sóknaraðili hafi ekki lagt fram nein gögn sem sýna fram á að hin meinta síðari skuldskeyting á tímabilinu 18. október 1999 til 6. júní 2001 hafi farið fram, en sönnunarbyrði um að skuldbinding sóknaraðila samkvæmt skýrri áritun á skuldabréfið sé fallin úr gildi hvílir á sóknaraðila. Í þessu sambandi tekur varnaraðili fram að engin lagaskylda hvílir á bankanum að geyma gögn eldri en sjö ára. Varnaraðili bendir jafnframt á að krafa lögmanns sóknaraðila um að ágreiningi um aðför yrði vikið fyrir héraðsdóm, dags. 9. apríl 2014, byggði á því að efniságalli væri á aðfarabeidninni m.a. í ljósi þess að bréfinu var skuldskeytt 18. október 1999. Það sé fyrst í kjölfarið sem sóknaraðili haldi því fram að önnur skuldskeyting hafi átt sér stað. Varnaraðili hafnar því því enn fremur að hann sé að „velja sér skuldara bréfsins eftir innheimtumöguleikum” og bendir á að umrædd mistök hafi fyrst komið í ljós í kjölfar þess að sóknaraðili kvartaði til úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Í ljósi framangreinds verði ekki annað séð en að vísa verði kröfu sóknaraðila frá, sbr. m.a. úrskurð úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 23. október 2013 í máli nr. 57/2013.

Þá hafnar varnaraðili því að tíu ára fyrningarfrestur kröfunnar, sbr. 1. tölul. 4. gr. laga nr. 14/1905 um fyrningu skulda og annarra kröfuréttinda, á hendur sóknaraðila sem skuldara sé liðinn. Engu máli skipti í þessu sambandi þótt bankinn hafi ekki sent sóknaraðila greiðsluseðla, enda ber honum ekki skylda til þess. Í samræmi við 1. máls. 1. mgr. 5. gr. laga 14/1905 reiknast tíu ára fyrningarfrestur kröfunnar frá síðasta ógreidda gjalddaga og gjaldfellingu skuldabréfsins sem miðast við 15. mars 2009, en samkvæmt skuldabréfinu fellur skuldin öll í gjalddaga án

uppsagnar eða tilkynningar standi skuldari ekki í skilum með greiðslu afborgana og/eða vaxta eða vísitöluálags.

Varnaraðili byggir varakröfu sína aðallega á því að skuldskeyting sem var fyrirhuguð þann 18. október 1999 hafi ekki farið í gegn. Þar sem samkomulagið um notkun sjálfskuldaábyrgða frá 27. janúar 1998 tók gildi 1. maí sama ár hafði það ekki tekið gildi við útgáfu ábyrgðaryfirlýsingarinnar. FF hafi því ekki borið skylda til að fara að ákvæðum samkomulagsins og sé ábyrgð sóknaraðila frá 18. febrúar 1998 því gild. Varnaraðili bendir á að frá 1. nóvember 2000 hafi sóknaraðili ekki greitt af skuldabréfinu sem skuldari, en samkvæmt fram lögðum gögnum sem sýni greiðslu gjalddaga frá 1. nóvember 2000 til 1. mars 2001, hafi A verið skuldari lánsins og greiðandi umrædda gjalddaga. Næsti greiddi gjalddagi hafi verið 15. júlí 2001, sbr. skilmálabreytingu, dags. 6. júní 2001. Varnaraðili skoraði því á sóknaraðila að sýna fram á að hann hafi á einhverjum tímabili á tímabilin 18. október 1999 til 1. nóvember 2000 greitt af skuldabréfinu sem skuldari þess. Þessu til viðbótar bendir varnaraðili á að B hafi samþykkt skilmálabreytingu á umræddu skuldabréfi sem ábyrgðarmaður, þ.e. 6. júní 2001, 11. desember 2002 og 15. desember 2008, án þess að gera athugasemdir við ábyrgð sína. Hefði umdeild skuldskeyting farið í gegn hefði ábyrgð B fallið niður samkvæmt skýru orðalagi skuldskeytingarinnar. Athugasemdarlausar undirritanir B á skilmálabreytingunum séu því til marks um að skuldskeytingin sem var fyrirhuguð þann 18. október 1999 hafi ekki farið í gegn. Enn fremur bendir varnaraðili á að bú A var tekið til gjaldþrotaskipta með úrskurði, dags. 3. maí 2012, og hafi varnaraðili lýst kröfu í þrotabúið. Kröfunni hafi ekki verið mótmælt. Framangreindu til viðbótar bendir varnaraðili á að sóknaraðili hefur í samræmi við ákvæði laga nr. 32/2009 um ábyrgðarmenn reglulega fengið tilkynningar um ábyrgð sína og ekkert aðhafst. Líkt og áður greinir hafi það jafnframt fyrst verið í kjölfar þess að lögmaður sóknaraðila krafðist þess að ágreiningi um aðför yrði vikið fyrir héraðsdóm í apríl sl., á þeim grundvelli að skuldabréfinu hefði verið skuldskeytt 18. október 1999, sem sóknaraðili haldi því fram að önnur skuldskeyting hafi átt sér stað. Renni það enn frekari stoðum undir að umrædd skuldskeyting sem var fyrirhuguð þann 18. október 1999 hafi ekki farið í gegn.

Fallist úrskurðarnefndin á rök sóknaraðila og telji sannað að önnur skuldskeyting hafi verið gerð á tímabilinu 18. október 1999 til 6. júní 2001, þ.e. að þá hafi A aftur gerst skuldari lánsins og sóknaraðili aftur gengist í sjálfskuldarábyrgð á efnendum þess, telur varnaraðili ábyrgðaryfirlýsingu sóknaraðila gilda.

Þá tekur varnaraðili fram að samkomulag um notkun sjálfskuldarábyrgða hafi hvorki lagagildi né feli það í sér ófrávíkjanlegar formreglur sem sjálfkrafa hafi þær afleiðingar að ógilda beri ábyrgðaryfirlýsingu hafi samkomulagi ekki verið fylgt til hlítar. Það sé afstaða bankans að meta þurfi allar aðstæður við lánveitingu, samning aðila og önnur atriði sem varpað geti ljósi á hvort ógilda beri ábyrgðaryfirlýsingu og þá í samræmi við 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningagerð, umboð og ógilda löggerninga. Vísað er til dóms Hæstaréttar frá 21. október 2010 í máli nr. 116/2010. Þar komi fram að „þótt fyrir liggi að sérstakt mat á greiðslugetu skuldara lánsins hafi ekki farið fram, eins og reglur samkomulagsins kveði á um, hafi það ekki í för með sér ógildi ábyrgðaryfirlýsingar áfrýjanda.“ Niðurstaða dómsins styrki afstöðu bankans um að skoða þurfi atvik máls og afstöðu málsaðila í hverju máli fyrir sig sérstaklega í ljósi áðurnefndrar 36. gr. laga nr. 7/1936. Í þessu sambandi skipti einkum máli að við síðari skuldskeytinguna varð staða sóknaraðila ekki lakari en verið hafði fyrir enda var sóknaraðili skuldari umrædds láns og hafi því í raun einungis verið um breytingu á formi skuldbindingar sóknaraðila að ræða, sbr. úrskurð úrskurðarnefndarinnar í máli

nr. 25/2013 og dóm Hæstaréttar frá 17. janúar 2007 í máli nr. 16/2007. Í málinu kærði Kaupþing banki hf. úrskurð héraðsdóms þar sem fallist hafði verið á kröfu E um ógildingu fjárnáms sem sýslumaðurinn í Keflavík hafði gert hjá henni á grundvelli skuldabréfs sem gefið hafði verið út af sambúðarmanni E. Hafði hún tekist á hendur sjálfskuldaábyrgð á skuldinni með undirritun sinni á bréfið. Andvirði skuldabréfsins var að öllu leyti varið til greiðslu víxilskuldar þar sem E var einn víxilskuldara. Í málinu var talið að með þessari ráðstöfun hefði formi skuldbindingar hennar einungis verið breytt. E ekki var fallist á að unnt væri að ógilda skuldbindingar af því tagi með vísan til sérstaks samkomulags milli bankastofnana, neytendasamtakanna og stjórnvalda um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga. Var kröfu E um ógildingu aðfaragerðarinnar því hafnað. Með vísan til framangreinds telur varnaraðili sjálfskuldaábyrgð sóknaraðila samkvæmt skuldskeytingu sem gerð var á tímabilinu 18. október 1999 til 6. júní 2001 á umræddu skuldabréfi gilda og beri því að hafna kröfu sóknaraðila.

Samkvæmt skýrri áritun á skuldabréfið sé sóknaraðili ekki í ábyrgð fyrir greiðslu skuldabréfsins heldur sé hann skuldari þess, og breyti röng skráning í kerfum bankans engu þar um. Þar sem skuldskeyting dags. 28. október 1999 hafi fyrir mistök ekki verið skráð í kerfi bankans, hafi sóknaraðili verið látinn samþykka skilmálabreytingarnar, dags. 6. júní 2001, 11. desember 2002 og 15. desember 2008, sem ábyrgðarmaður en ekki skuldari.

VI. Niðurstaða.

Krafa sóknaraðila er í sjálfri sér skýr, en hann krefst þess að nefndin úrskurði að sjálfskuldarábyrgð hans á skuldabréfi nr. X, upphaflega nr. Y, sé ógild. Málalíbúnaður hans er ekki svo óskýr að það varði frávísun málsins á grundvelli 6. gr. samþykktu nefndarinnar. Virðist ljóst að sóknaraðili byggir málalíbúnað sinn á því að hann hafi tekið á ný við hlutverki ábyrgðarmanns á bréfinu og þá með ógildanlegum hætti, eftir að hann hafði gerst skuldari þess með áritaðri skilmálabreytingu þann 18. október 1999. Verður frávísunarkröfu varnaraðila því hafnað.

Það er ekki upplýst hvað olli því að eftir skilmálabreytinguna sem undirrituð var og skráð á skuldabréfið, var upphaflegi skuldarinn enn krafinn um greiðslur afborgana og að við skilmálabreytingar var enn litið á hann sem skuldara, m.a. af báðum aðilum máls þessa.

Áréttað skal að fyrir nefndinni liggur ekki réttarfarslegur ágreiningur um fullnustuaðgerðir varnaraðila, heldur einvörðungu sú krafa sóknaraðila að hann verði leystur undan ábyrgð sinni á greiðslu umrædds skuldabréfs. Byggir sú krafa á þeirri málsástæðu sóknaraðila að síðari skuldskeyting hafi farið fram, eftir 18. október 1999, þar sem hann hafi á nýjan leik verið gerður ábyrgðarmaður bréfsins.

Um þessa málsástæðu á sóknaraðili sjálfur sönnunarbyrði. Skuldskeyting getur ekki orðið án samþykkis kröfuhafa. Meginregla þessi vegur þungt og helgast það af því að möguleikar kröfuhafa á því að fá efnidir kröfu sinnar ráðast að verulegu leyti af greiðslugetu skuldara. Í íslenskum rétti hefur verið viðurkennt að kröfuhafi geti bæði með beinum og óbeinum hætti samþykkt skuldaraskipti. Ef um er að ræða óbeint samþykki fer mat á slíku samþykki fyrst og fremst eftir túlkun á viðkomandi samþykkisyfirlýsingu, sbr. t.d. Hrd. 1969:845. Hér er hins vegar ekki um neina síðari

samþykkisyfirlýsingu að ræða og er ekkert sem bendir til annars en að það hafi verið fyrir mistök varnaraðila að áritun og yfirlýsing um skuldskeytingu kom aldrei til framkvæmda, hvorki við innheimtu lánsins né síðari skilmálabreytingar.

Samkvæmt ofangreindu, verður að byggja á efni framlagðs skuldabréfs um að sóknaraðili máls þessa sé með réttu greiðandi þess en ekki ábyrgðarmaður. Verður því að hafna kröfu hans um að sjálfskuldarábyrgð hans á bréfinu sé ógild.

Eins og mál þetta er lagt fyrir nefndina verður hins vegar ekki tekin afstaða til þess, hvaða áhrif það hefur á skyldu sóknaraðila til greiðslu, m.a. á dráttarvöxtum og innheimtukostnaði að hefðbundinni innheimtu á afborgunum bréfsins virðist ekki hafa verið beint gegn honum heldur öðrum manni.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 3. mars 2015.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Oddur Ólason.